

Cuprins

Cuvânt-înainte	15
Abrevieri.....	17
Titlul I. Reguli generale privitoare la moștenire.....	19
Capitolul I. Noțiuni generale	19
<i>Secțiunea I. Precizări terminologice</i>	<i>19</i>
1. Moștenirea	19
2. Persoana despre a cărei moștenire este vorba, defunctul.....	20
3. Persoanele care dobândesc patrimoniul defunctului	20
4. Noțiunea de „masă succesorală”	20
5. Noțiunea de „succesiune”	21
<i>Secțiunea a II-a. Felurile moștenirii.....</i>	<i>22</i>
6. Enumerare	22
7. Moștenirea legală	23
8. Moștenirea testamentară.....	24
9. Coexistența moștenirii legale cu cea testamentară.	24
9.1. Coexistența calității de moștenitor legal cu aceea de legatar.....	26
10. Noțiunea de „moștenire <i>ab intestat</i> ”	28
Capitolul II. Caracterele juridice ale transmiterii moștenirii	31
11. Enumerare	31
12. Transmiterea moștenirii este o transmisiune pentru cauză de moarte (<i>mortis causa</i>)	31
13. Transmiterea moștenirii este o transmisiune universală.....	32
14. Transmiterea moștenirii este o transmisiune unitară	41
14.1. Excepții de la caracterul unitar al transmisiunii succesorale.....	42
14.2. Ipoteze care nu constituie excepții de la caracterul unitar al transmisiunii succesorale	51
15. Transmiterea moștenirii este indivizibilă	53

Capitolul III. Deschiderea moștenirii	57
<i>Secțiunea I. Noțiuni introductive</i>	57
16. Reglementare	57
<i>Secțiunea a II-a. Data deschiderii moștenirii</i>	58
17. Stabilirea datei (momentului) deschiderii moștenirii	58
18. Importanța juridică a datei deschiderii moștenirii	61
<i>Secțiunea a III-a. Locul deschiderii moștenirii</i>	64
19. Stabilirea locului deschiderii moștenirii	64
20. Dovada locului ultimului domiciliu	68
21. Importanța juridică a locului deschiderii moștenirii	69
Capitolul IV. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni	74
<i>Secțiunea I. Enumerarea condițiilor</i>	74
22. Condițiile prevăzute de Codul civil	74
<i>Secțiunea a II-a. Capacitatea succesorală</i>	74
§1. Noțiunea de „capacitate succesorală”	74
23. Reglementare	74
24. Probleme de capacitate în cazul moștenirii în nume propriu, prin reprezentare succesorală și prin retransmitere	75
§2. Persoanele care au capacitate succesorală	82
25. Persoanele fizice în viață	82
26. Persoanele dispărute	83
27. Persoanele concepute, dar nenăscute la data deschiderii moștenirii	84
28. Persoanele juridice	85
§3. Persoanele care nu au capacitate succesorală	87
29. Persoanele fizice precedate și persoanele juridice care au încetat să aibă ființă	87
30. Persoanele fizice decedate în același timp (codecedații)	87
<i>Secțiunea a III-a. Vocația la moștenire</i>	92
31. Noțiune	92
32. Vocația succesorală generală și concretă	93

<i>Secțiunea a IV-a. Nedemnitățile succesorală</i>	94
33. Noțiuni	94
34. Caractere juridice	95
35. Cazurile de nedemnități	96
35.1. Nedemnitățile de drept	97
35.2. Nedemnitățile judiciare	109
36. Efectele nedemnității succesorală	117
36.1. Efectele nedemnității față de nedemn	117
36.2. Efectele nedemnității față de descendenții nedemnului	120
36.3. Efectele nedemnității față de terți	121
37. Invocarea nedemnității succesorală	127
38. Înlăturarea efectelor nedemnității	130
Titlul II. Moștenirea legală	134
Capitolul I. Regulile generale ale devoluțiunii legale a moștenirii	134
<i>Secțiunea I. Condițiile dreptului de moștenire legală</i>	134
§1. Noțiuni introductive	134
39. Noțiunea de „moștenire legală”	134
40. Enumerarea condițiilor	135
§2. Vocația succesorală legală	136
41. Vocația legală generală (eventuală)	136
42. Principiul reciprocității vocației legale generale la moștenire	139
43. Vocația legală concretă (efectivă, utilă)	141
<i>Secțiunea a II-a. Principiile generale ale devoluțiunii legale a moștenirii și excepțiile de la aceste principii</i>	142
§1. Enumerarea principiilor	142
44. Trei principii	142
44.1. Principiul chemării la moștenire a rudelor în ordinea claselor de moștenitori legali	142
44.2. Principiul proximității gradului de rudenie între moștenitorii din aceeași clasă	149
44.3. Principiul egalității între rudele din aceeași clasă și de același grad chemate la moștenire	149

§2. Reprezentarea succesorală.....	151
45. Noțiune și utilitate	151
45.1. Imposibilitatea reprezentării renunțătorului în dreptul nostru succesoral	154
46. Domeniu de aplicare.....	158
47. Condiții.....	160
47.1. Cel reprezentat să fie lipsit de capacitatea de a moșteni sau să fie nedemn față de defunct	160
47.2. Locul celui reprezentat să fie un loc util.....	164
47.3. Reprezentantul să îndeplinească toate condițiile generale pentru a culege moștenirea lăsată de defunct.....	168
48. Modul cum operează reprezentarea.....	175
49. Efectele reprezentării succesoriale	185
49.1. Efectul general al reprezentării succesoriale.....	185
49.2. Efectul particular al reprezentării succesoriale	188
50. Probleme speciale privind moștenirea prin reprezentare și prin retransmitere în lumina legilor de restituire (Legea nr. 18/1991, Legea nr. 112/1995, Legea nr. 10/2001)	196

Capitolul II. Reguli speciale aplicabile diferitelor categorii de moștenitori legali.....

209

Secțiunea I. Dreptul de moștenire al rudelor defunctului

209

51. Considerații generale.....

209

§1. Clasa întâi de moștenitori legali: descendenții defunctului.....

209

52. Preliminarii.....

209

53. Noțiunea de „descendenți”

210

54. Împărțirea moștenirii între descendenți.....

213

55. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al descendenților.....

216

§2. Clasa a doua de moștenitori legali: ascendenții privilegiați și colaterali privilegiați

217

56. Precizări prealabile

217

57. Preliminarii.....

218

58. Noțiunea de „ascendenți privilegiați”

218

59. Vocația succesorală a tatălui din afara căsătoriei

219

60. Problema vocației succesorală a părinților firești în cazul adopției	219
61. Vocația succesorală a adoptatorului	220
62. Împărțirea moștenirii între ascendenții privilegiați și între ei și colaterali privilegiați	221
63. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al ascendenților privilegiați	224
64. Noțiunea de „colaterali privilegiați”	224
65. Împărțirea moștenirii între colaterali privilegiați	228
65.1. Reguli generale.....	229
65.2. Regulă specială: împărțirea pe linii a moștenirii.....	230
66. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al colateralilor privilegiați.....	234
§3. Clasa a treia de moștenitori legali: ascendenții ordinari.....	235
67. Noțiunea de „ascendenți ordinari”	235
68. Împărțirea moștenirii între ascendenții ordinari	236
69. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al ascendenților ordinari.....	237
§4. Clasa a patra de moștenitori legali: colaterali ordinari	237
70. Noțiunea de „colaterali ordinari”	237
71. Împărțirea moștenirii între colaterali ordinari	238
72. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al colateralilor ordinari	240
<i>Secțiunea a II-a. Drepturile succesorală ale soțului supraviețuitor al defunctului</i>	<i>240</i>
§1. Noțiuni generale	240
73. Sediul materiei.....	240
74. Condițiile cerute soțului supraviețuitor pentru a putea moșteni	241
74.1. Ipoteza divorțului.....	242
74.2. Ipoteza constatării nulității sau a anulării căsătoriei.....	245
75. Corelația dintre dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor și regimul matrimonial ales la încheierea căsătoriei.....	247
76. Enumerarea drepturilor succesorală ale soțului supraviețuitor.....	251

§2. Dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor în concurs cu oricare dintre clasele de moștenitori legali sau în lipsa rudelor din cele patru clase.....	251
77. Câtimea dreptului la moștenire al soțului supraviețuitor.....	251
77 bis. Probleme speciale privind drepturile soțului supraviețuitor.....	253
78. Imputarea cotei soțului supraviețuitor.....	258
79. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al soțului supraviețuitor.....	260
§3. Dreptul special de moștenire al soțului supraviețuitor asupra mobilierului și obiectelor de uz casnic.....	260
80. Condiții speciale.....	261
80.1. Soțul supraviețuitor să nu vină la moștenire în concurs cu descendenții defunctului.....	262
80.2. Soțul decedat să nu fi dispus de partea sa din aceste bunuri prin liberalități.....	263
80.3. Ipoteza căsătoriei putative din cauză de bigamie.....	265
81. Noțiunea de „mobilier” și „obiecte de uz casnic”.....	266
82. Natura juridică a dreptului special la moștenire al soțului supraviețuitor.....	269
82.1. Două teorii.....	269
82.2. Consecințele de ordin practic ale celor două teorii.....	270
82.3. Poziția jurisprudenței și a doctrinei majoritare.....	271
82.4. Situația sub imperiul noului Cod civil.....	271
§4. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor.....	272
83. Noțiune și condiții.....	272
84. Caractere juridice.....	274
85. Corelația dintre dreptul de abitație și legislația locativă.....	278
<i>Secțiunea a III-a. Drepturile asupra moștenirii vacante.....</i>	<i>280</i>
86. Noțiunea de „moștenire vacantă”.....	280
87. Beneficiarii moștenirilor vacante.....	284

88. Natura juridică.....	286
89. Particularitățile drepturilor asupra moștenirilor vacante.....	288
89.1. Certificatul de vacanță a moștenirii. Momentul dobândirii moștenirii vacante	288
89.2. Administrarea provizorie a bunurilor moștenirii.....	293
89.3. Răspunderea pentru pasivul moștenirii numai în limita activului.....	294
89.4. Inexistența dreptului de opțiune succesorală	296
89.5. Problema sezei.....	296
 Bibliografie selectivă.....	 299